Europaparlamentet
2024-2029

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

2025/2155(DEC)

5.12.2025

YTTRANDE

från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

till budgetkontrollutskottet

över ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska åklagarmyndigheten för budgetåret 2024
(2025/2155(DEC))

Föredragande av yttrande: Evin Incir

PA_NonLegDec

YTTRANDE

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor uppmanar budgetkontrollutskottet att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt förslag till resolution:

1. Europaparlamentet noterar att Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) konsekvent hanterar ett ökande antal ärenden och att dessa under 2024 uppgick till 2 666 aktiva utredningar, varav nästan 30 % hade en gränsöverskridande dimension, och att de europeiska delegerade åklagarna uppnådde en betydligt högre åtalsgrad (47 %) och att betydligt fler tillgångar frystes.

2. Europaparlamentet noterar att Eppo under 2024 behandlade 6 547 brottsanmälningar, vilket är en ökning med 56 % jämfört med 2023 och främst beror på en betydande ökning av antalet rapporter från privata parter (en ökning med 85 %) och nationella myndigheter (en ökning med 12 %) och visar på bättre upptäckt av bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen i de deltagande medlemsstaterna och större medvetenhet hos allmänheten om Eppos roll.

3. Europaparlamentet pekar på det ökande antal ärenden som rör gränsöverskridande momsbedrägerier, som står för över hälften av de uppskattade skadorna i Eppos ärenden. Parlamentet noterar vidare en betydande ökning av utredningarna i samband med genomförandet av finansieringen av NextGenerationEU (en ökning med 25 %).

4. Europaparlamentet betonar att de allra flesta utredningarna av bedrägerier och andra brott mot EU:s budget fortsätter att hämmas av skillnader i nationell lagstiftning och ojämna verkställighetsåtgärder från medlemsstaternas sida.

5. Europaparlamentet betonar att dess arbetsbörda underskattades avsevärt i den ursprungliga budgetramen, vilket gjorde att Eppo blev strukturellt underfinansierat och underbemannat. Parlamentet understryker att det ökande antalet utredningar inte kan hanteras utan tillräcklig personal och lämpliga resurser för att säkerställa att finansieringen åtföljs av starkare mekanismer för ansvarsskyldighet och regelbundna prestationsöversyner för att garantera en effektiv användning av EU-skattebetalarnas pengar. Parlamentet uppmanar kommissionen att samarbeta med Eppo och tillhandahålla en uppdaterad bedömning av Eppos behov inför nästa fleråriga budgetram, som också bör ta hänsyn till utvidgningen av Eppos territoriella behörighet till att omfatta Sverige och Polen. Parlamentet påminner om att Eppo är ett av få EU-organ som tillför EU-budgeten resurser i samband med skyddet av EU:s ekonomiska intressen.

6. Europaparlamentet betonar att översynen av den rättsliga ramen för Europol, Eurojust, Olaf och Eppo bör ge möjlighet att maximera effektiviteten när det gäller att uppnå gemensamma mål, särskilt i kampen mot bedrägerier, ekonomisk brottslighet, korruption och andra brott som skadar EU:s ekonomiska intressen, samtidigt som dubbelarbete undviks. Parlamentet framhåller att ett närmare operativt samarbete och gemensam analyskapacitet med andra EU-byråer såsom Europol, Eurojust och Olaf skulle kunna skapa betydande stordriftsfördelar och förbättra den övergripande effektiviteten. Parlamentet uppmanar Eppo att upprätta ett stabilt samarbete med andra byråer som eftersträvar gemensamma mål och erbjuder stor potential för

komplementaritet. Parlamentet pekar i detta avseende särskilt på den nyligen inrättade myndigheten för bekämpning av penningtvätt (Amla) och den framtida europeiska tullmyndigheten. Parlamentet betonar att effektiv upptäckt av bedrägerier och ekonomisk brottslighet är beroende av ett genuint datadrivet samarbete och informationsutbyte mellan alla aktörer inom EU:s bedrägeribekämpningsstruktur. Parlamentet betonar att detta samarbete måste fungera i full överensstämmelse med dataskyddsregler och rättssäkerhetsgarantier.

7. Europaparlamentet påminner om kommissionens åtagande att påskynda översynen av Eppos mandat och förväntar sig att en sådan översyn leder till en utvidgning av dess behörighet. Parlamentet betonar sina upprepade uppmaningar om att utvidga Eppos behörighet till andra områden av allvarlig brottslighet, såsom brott mot EU-sanktioner. Parlamentet betonar dock att en sådan utvidgning måste föregås av en fullständig konsekvensbedömning och tillräckliga budget- och personalresurser för att säkerställa operativ effektivitet.

8. Europaparlamentet konstaterar att Eppo måste använda lämpliga resurser för att utveckla autonoma digitala system för att hantera alltmer komplexa gränsöverskridande ekonomiska brott, som blir alltmer sofistikerade på grund av användningen av ny digital teknik. Parlamentet uttrycker oro över förseningarna i utvecklingen av Eppos ärendehanteringssystem. Parlamentet noterar den stora mängd uppgifter som Eppo samlar in under utredningar, särskilt i komplexa ärenden som rör ekonomisk, organiserad brottslighet och penningtvätt, och som fortfarande är underutnyttjade på grund av bristen på intern analytisk kapacitet. Parlamentet välkomnar antagandet av Eppos strategi för it-säkerhet och en it-säkerhetsram och efterlyser ett snabbt och omfattande genomförande av den. Parlamentet uppmuntrar Eppo att prioritera interoperabilitet och datasäkerhet i sin digitala omvandling och att säkerställa kompatibilitet med Europols och Eurojusts system samtidigt som de grundläggande rättigheterna skyddas.

9. Europaparlamentet uppmanar med kraft de medlemsstater som ännu inte har anslutit sig till Eppo att göra detta utan dröjsmål, för att säkerställa ett verkligt alleuropeiskt straffrättsligt system som kan skydda unionens ekonomiska intressen och reagera effektivt på gränsöverskridande organiserad brottslighet och korruption. Parlamentet betonar att fragmenteringen till följd av bristande deltagande i Eppo undergräver samstämmigheten och effektiviteten i EU:s rättsliga struktur, och att ett fullständigt deltagande av alla medlemsstater avsevärt skulle stärka unionens kapacitet att upptäcka, utreda och lagföra allvarliga brott som påverkar EU:s budget. Parlamentet påminner om att deltagande i Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) utgör en hörnsten i unionens gemensamma rättsliga struktur och bedrägeribekämpningsstruktur och säkerställer ett effektivt skydd av EU:s ekonomiska intressen och dess institutioners integritet. Parlamentet efterlyser ett krav på deltagande i Eppo för alla framtida medlemsstater som en del av processen för anslutning till EU, för att säkerställa en enhetlig nivå av ansvarsskyldighet, rättsligt samarbete och verkställighet i hela unionen.

10. Europaparlamentet betonar behovet av en kontinuerlig och strukturerad dialog med de medlemsstater som redan deltar i Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) för att hantera de praktiska utmaningar som de står inför när det gäller att bekämpa överträdelser av rättsstatsprincipen och korruption. Parlamentet uppmanar kommissionen att stödja dessa

medlemsstater i det konkreta genomförandet av rekommendationerna i de årliga rapporterna om rättsstatsprincipen och att säkerställa att de lärdomar som dragits inom ramen för Eppo bidrar till en starkare och mer enhetlig unionsomfattande strategi för rättslig integritet och ansvarsskyldighet.

BILAGA: FÖRKLARING OM SYNPUNKTER

Föredraganden förklarar, i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen, att hon i sitt yttrande har inkluderat synpunkter i frågor rörande ärendet som hon har mottagit från följande företrädare för intressegrupper som omfattas av tillämpningsområdet för det interinstitutionella avtalet om ett obligatoriskt öppenhetsregister[1] eller företrädare för offentliga myndigheter i tredjeländer, inbegripet deras diplomatiska beskickningar och ambassader, i samband med att yttrandet utarbetades, fram till antagandet i utskottet:

1. Företrädare för intressegrupper som omfattas av tillämpningsområdet för det interinstitutionella avtalet om ett obligatoriskt öppenhetsregister
Transparency International EU / EU transparency register: 501222919-71

Ovanstående förteckning upprättas uteslutande på föredragandens ansvar.

[1] Interinstitutionellt avtal av den 20 maj 2021 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om ett obligatoriskt öppenhetsregister (EUT L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATION OM ANTAGANDET I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	3.12.2025
Slutomröstning: resultat	+: 52 –: 12 0: 7
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Pernando Barrena Arza, Nikola Bartůšek, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Damien Carême, Susanna Ceccardi, Caterina Chinnici, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Alessandro Ciriani, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Estrella Galán, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Paolo Inselvini, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Mariusz Kamiński, Fabienne Keller, Mary Khan, Alice Kuhnke, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Verena Mertens, Nadine Morano, Matjaž Nemec, Ana Miguel Pedro, Ilaria Salis, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Isabel Wiseler-Lima, Ewa Zajączkowska-Hernik, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Katarina Barley, Anna Maria Cisint, Markéta Gregorová, Monika Hohlmeier, Nikola Minchev, Javier Moreno Sánchez, Jan-Christoph Oetjen, Leoluca Orlando, Oliver Schenk, Sebastian Tynkkynen, Alexandre Varaut, Maciej Wąsik
Slutomröstning: närvarande ledamöter (art. 216.7 i arbetsordningen)	Stefano Cavedagna, José Cepeda, Pietro Fiocchi, Andrey Kovatchev, Marcos Ros Sempere, Michał Szczerba, Catarina Vieira

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

52	+
PPE	Magdalena Adamowicz, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Caterina Chinnici, Lena Düpont, Monika Hohlmeier, Andrey Kovatchev, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Verena Mertens, Nadine Morano, Ana Miguel Pedro, Oliver Schenk, Michał Szczerba, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
PfE	Jaroslav Bžoch
Renew	Abir Al-Sahlani, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Nikola Minchev, Jan-Christoph Oetjen
S&D	Katarina Barley, José Cepeda, Marina Kaljurand, Murielle Laurent, Ana Catarina Mendes, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemec, Marcos Ros Sempere, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Kristian Vigenin, Alessandro Zan
The Left	Giuseppe Antoci, Pernando Barrena Arza, Damien Carême, Estrella Galán, Ilaria Salis
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Alice Kuhnke, Leoluca Orlando, Catarina Vieira

12	-
ESN	Mary Khan, Milan Uhrík, Ewa Zajączkowska-Hernik
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Susanna Ceccardi, Anna Maria Cisint, Marieke Ehlers, Fabrice Leggeri, Petra Steger, Tom Vandendriessche, Alexandre Varaut

7	0
ECR	Stefano Cavedagna, Alessandro Ciriani, Pietro Fiocchi, Paolo Inselvini, Mariusz Kamiński, Sebastian Tynkkynen, Maciej Wąsik

Teckenförklaring:
+ : Ja-röster
- : Nej-röster
0 : Nedlagda röster